VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Moni on valmis tekemään yleisesti hyväksymättömiä asioita saadakseen hyväksyntää.

PÄHKINÄ

SUDOKU

Taso: Vaikea

	9				2	5	6	
3			6					7
6				9				
	2		9	8		4		
9				6				3
		1		2	7		8	
				5				8
5					9			2
	1	3	2				5	

Sudoku-tehtävän 394 ratkaisu.

5	4	1	6	3	7	8	2	9
8	6	3	9	5	2	4	7	1
9	2	7	4	8	1	3	6	5
6	5	2	1	4	3	9	8	7
7	8	4	5	6	9	2	1	3
3	1	9	2	7	8	5	4	6
2	7	5	3	1	4	6	9	8
4	3	8	7	9	6	1	5	2
1	9	6	8	2	5	7	3	4

Tehtävä numero 395.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

								A	M	I	T		R	O	V	E		K	O	H	I	N	A
								N	Ä	S	Ä		A	L	A	N	N	E		A	R	A	L
								N	Ä	K	Y	V	I	L	L	Ä		H	U	R	T	A	T
								U	R	O	S		P	I	T	Ä	V	Ä		A	I	R	A
								K	Ä	S	I	N	E		A		A	T	I	K		A	
								K						K	U	O	S	I		K	A	T	E
H	A	A	V	A		L	E	P	A	K	O	T		L	I	S	U	K	E		A	L	A	T
A		R	I	N	T	A	M	A		E	T	O	V	A	T		T	O	T	O		M		E
A	R	K	I	T		P	I	L	A	R	I	T		K	A	V	I	O		I	M	U	K	E
T	A	A	T	A		I	L	O	M	A	N	T	S	I		A		L	O	V	E	T	O	N
	H		T	A	U	S			M				E		L	U	S	I	V	A	T		S	
P	A	L	A		O	S	A	K	E	A	N	T	I		I	V	A	T	A		A	K	K	A
I	K	E	A		M	A	R	A		M	A	I	N		S	A	K	K	A		K	I	E	L
K	A	I	V	A	A		P	I	D	E	T	T	Ä	V	Ä		K	I	L	P	A	I	L	U
I	S	T	A		T	Ä	I	T		R	A	O	T		T	E	I	N	I		T	A	O	S

Haave omista poroista toteutui

Anne-Mari Kovalainen muutti 20 vuotta sitten Etelä-Pohjanmaalta Lappiin. Seitsemän vuotta sitten hän voitti ensimmäisen poronsa arvalla Lankojärven porokisoista. Nyt elämä rakentuu porojen ympärille.

JANNE KOSKENNIEMI

Anne-Mari Kovalainen tekee poroille lehtikerppuja talven varalle. Suomenlapinkoirat ovat avuksi etenkin, kun poroja täytyy ajaa pois viljelyksiltä.

PELLO (MT)

Pellon Puolamajärvellä asuva **Anne-Mari Kovalainen** haaveili kauan omista poroista ja siihen liittyvästä elämäntavasta. Hän on viihtynyt aina luonnossa ja pitää eläimistä.

Hänelle sanottiin, ettei poroja voi ottaa, kun ei ole poromerkkiä. Pitkään hänellä olikin vain kilejä, ankkoja ja kanoja.

Ensimmäinen poro arvoista

Vuonna 2006 Kovalainen oli katsomassa Lankojärven porokisoja. Kisojen vasa-arvoista hän voitti kuin voittikin itselleen kauan toivomansa poron.

”Poromiehet tulivat kysymään minulta, että mitä sen vasan kanssa nyt tehdään. Vastasin heille, että haluan sen kotiin.”

Vasa sai korviinsa poromerkin yhdeltä ja piltan eli muovisen lisämerkin toiselta poromieheltä.

”Talvella syötin sille kilin heinää sekä hommasin väkirehua ja jäkälää.”

”Kyllä vähän arvelutti keväällä päästää Nalleksi kutsuttua poroa metsään. Miten nyt yhden ainokaisen poron voisi enää syksyllä löytää?”

Opit muilta poromiehiltä

Syksyllä Kovalainen meni ensimmäisiin erotuksiin ja sai Nallen kotiaitaan.

Kovalainen osti poromerkin, jossa oli valmiina jo kaksi vaadinta. Nalle täytti merkin kolmen poron kiintiön.

Myöhemmin hän on ostanut vielä kuusi merkkiä, joissa kolmessa oli mukana isommat karjat. Niiden myötä hän on nyt porotuen piirissä.

”Varmaan poromiehet aluksi ajattelivat, että onkohan tuosta mihinkään. Osa innostuu poroista hetkeksi, mutta sitten töiden takia tai taloudellisista syistä porohommat jäävät muille.”

Päättäväisyydellä ja innolla Kovalainen kuitenkin lunasti paikkansa poromiesten riveissä.

”Teen kaikki työt mitä miehetkin: ajan mönkijää, nyljen, suolistan ja otan poroja kiinni. Näissä hommissa täytyy olla lujaluontoinen eikä saa ottaa itseensä.”

Hänen lapsuudenkodissaan on ollut huoltoasema ja aikaisemmin Kovalainen on työskennellyt kuljetusalalla.

”Miesten maailma on minulle tuttu.”

Poronhoidon Kovalainen on oppinut kuuntelemalla muiden poromiesten kokemuksia. ”Poromiesten sanomisia täytyy välillä punnita. Joskus tuntuu, että vedätetään.”

Porohommia on vaikea hoitaa yksin. Työporukkaa tarvitsee paljon esimerkiksi erotuksiin, vasanleikkuuseen, teurastukseen ja aitojen korjaamiseen.

”Nyt porohommissa on meillä Palojärven paliskunnassa neljä eri ettoporukkaa. Meidän ettoporukassa on säännöllisesti neljän hengen työporukka. Väki ukkoutuu ja nuoria hommiin sitoutuneita poromiehiä tarvittaisiin lisää.”

Tulot rakentuvat monesta osasta

Porotalous elää kiinni vuodenaikojen ja vuosien rytmissä. Tämä näkyy myös poronhoitajan tilipussissa laihempina ja lihavampina vuosina.

”Kun lihat myy suoraan kuluttajalle, saa niistä paremman tuoton.”

Lisätuloja Kovalainen on hankkinut majoitustoiminnasta nyt toista vuotta. Pihapiiristä löytyy persoonallisia ja eritasoisia majoituspalveluita Puolukkamaan pirtit -nimen alla.

”Voin majoittaa pihapiiriin 23 henkeä ja 15 kilometrin päähän 6–8 henkilöä.”

Lisäksi hän työskentelee talvisin pari kuukautta läheisellä tilalla porosafareilla.

Pientä lisää hän saa marjojen ja valokuvien myynnistä.

LAURA KYLMÄMAA

Päättäjien ratkaisut näkyvät tuotannossa

Kannattavuusongelmat ovat leimanneet pitkään porotaloutta etenkin lisäruokinnan ja petovahinkojen takia.

”Poronliha on hyvää ja luonnollisesti tuotettua. Ihmettelen, jos sen tuotanto ajetaan alas”, sanoo poromies **Anne-Mari Kovalainen.**

Ilveksen tappamina on vuosittain löydetty Palojärven paliskunnasta parisenkymmentä poroa. Viime talvena Kovalaiselta meni yksi vaadin.

Muualla Lapissa petovahinkojen määrät ovat vielä aivan toista luokkaa.

”Uskon siihen, että asiat korjataan niin, että tuotanto kannattaa.”

”Lappi ilman poroa olisi suuri menetys myös matkailulle.”

Myös kaivostoiminta mietityttää Kovalaista.

Anne-Mari Kovalainen toivoo, etteivät päättäjät tee ratkaisuillaan porotaloutta kannattamattomaksi.

”Suomi myy ulkomaalaisille omat puhtaat maat. Viimeaikaisen uutisoinnin perusteella en ole niin varma siitä, että kaivostoiminnan jälkeen alueita voitaisiin surutta hyödyntää laitumena.”
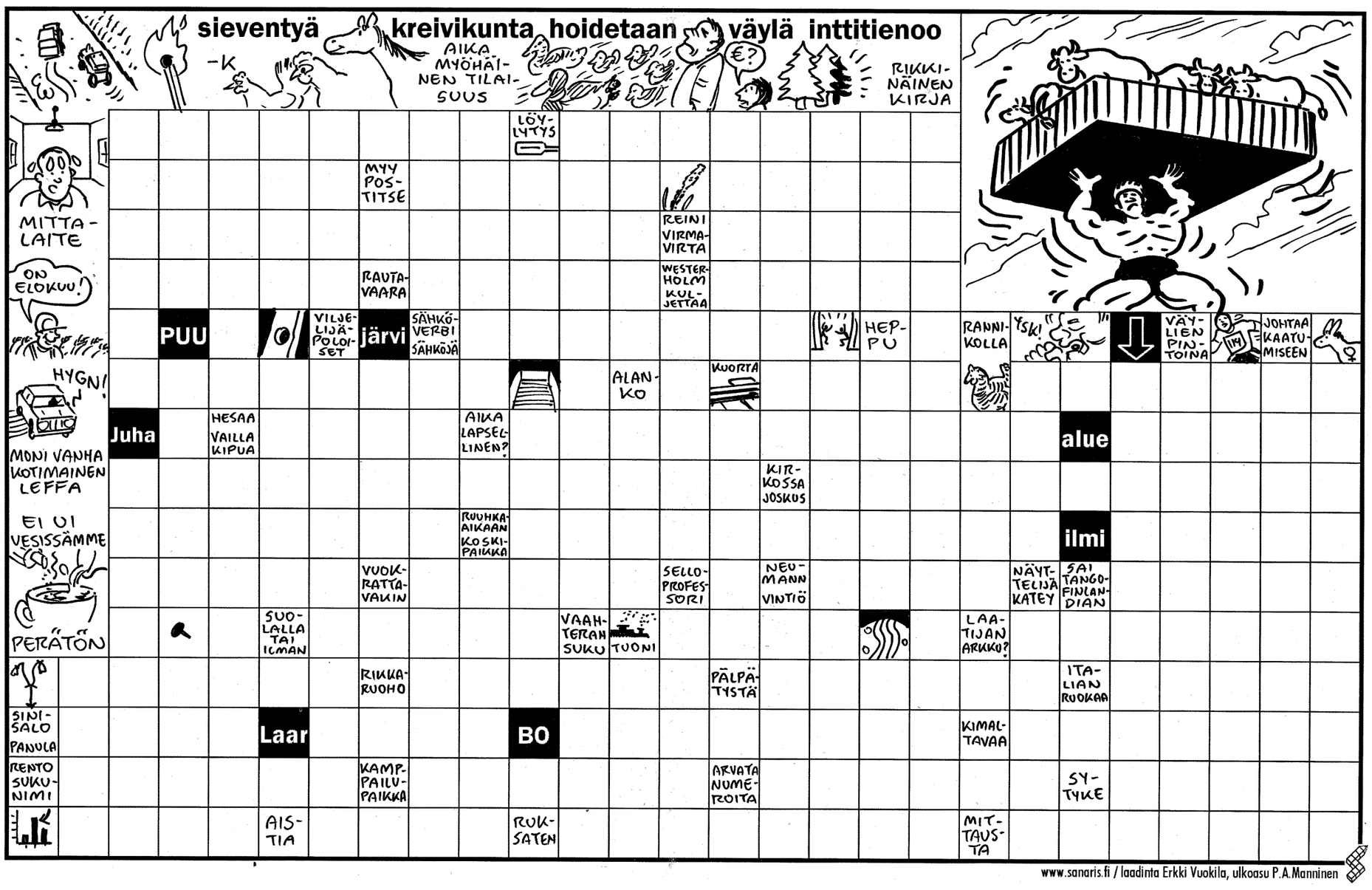
LAURA KYLMÄMAA